

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10

N:o 9
Syyskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

40. vuosikerta 1935

HUGO NYBERG * 15. 10. 1873. † 8. 9. 1935.

SUOMEN JOUKKUEEN ESIINMARSSI WHITE CITYN STADIONILLA.

Palmu. Mölsä. Niinikangas. Kaisu Valtari. Sihvola. Kaurela.
 Ahlbäck. Lehtonen. P. Valtari.
 Karilas. Martta Nieminen.

ROVASTI HUUGO NYBERG

Taasen on meitä kohdannut suuri suru ja surullinen velvollisuus asettaa kuolinristi lehtemme etusivulle.

Olemme menettäneet hyvän sielunhoitajamme, hyvän ymmärtäväisen ystävän, joka antoi meille kaikkensa uhratuvaisella harrastuksella. Rovasti Huugo Nyberg on pitempiaikaisen sairauden jälkeen siirtynyt syysk. 8 p:nä kotiinsa korkeampaan tilaan, jossa eivät surut eikä huolet häntä odota. Kolme kuu-kautta sitten menetti rovasti Nyberg luotettavan ystävänsä ja työtoverinsa, puolisonsa, Helmi Nybergin. 28 vuotta he uhrasivat voimansa ja tarmonsaa Suomen kuuromyökkäin hyväksi sekä henkisesti että taloudellisesti.

Kun tämä surusanoma saapui meille juuri lehteämme painoon pantaessa, olemme pakotetut jättämään seuraavaan numeroon lähemmän muistokirjoituksen ja hautausselostuksen.

URHEILUVOITTOJA

Lontoossa oli viime kuun 17—24 päivinä kuuromyökkäin olympialaiskisar, jotka olivat osanottajamäärältään suuremmat kuin mitkään aikaisemmista. Niihin olivat ilmoittautuneet m.m. sellaiset urheilun suurvallat kuin Amerikka, Saksa, Ruotsi, Tanska, joka viimeksi mainittu loisti Nürnbergin kisoissa neljä vuotta sitten poikiensa urheilukunnolla.

Suomea edusti ylläkuvattu pieni joukkue. Siniristilippua kantaa moniottelija *V. Kaurela*, joka ennen on maattamme edustanut Saksan kisoissa. Nimikilpeä kantaa urheilijain johtaja *V. Sihvola*. Hänen jäljessään tulevat KUL:n puheenjohtaja *E. Karilas*, jonka niskoilla on ollut tämän matkan taloudellinen, perin vaikeasti hoidettava puoli, ja neidit *Martta Nieminen* ja *Kaisu Valtari*, jotka ovat ensimmäistä kertaa suurkisoissa. Muista »vanhoista» olympialaismiehistä mainittakoon *Matti Mölsä* ja *Paavo Valtari*. Uusina ovat mukana *Niinikangas*, *Palmu*, *Lehtonen* ja *Ahlbäck*.

Tiedämme, ettei kilpaileminen vieraan maan kamaralla ole niin helppoa kuin kotona. Häiritseviä tekijöitä on monia, eikä niitä kaikkia ole mahdollista ennakolta ottaa lukuun. Voimme suurin piirtein olla tyytyväisiä jokaiseen edustajaamme, sillä vaikka kaikissa lajeissa ei pystytty läheskään siihen tulokseen, mikä kotikentillä on saavutettu, pääsivät melkein kaikki sijoittumaan pisteille. Suomelle tuli nyt kun-

niakas toinen sija yleisurheilussa Ruotsin jälkeen. Saimme 5 kultamitalia.

Miksi Ruotsi voitti pisteissä? Sillä oli suu-rempi urheilijajoukkue. Parhaan panoksen teki naisedustaja Aino Kjellin, joka sai kaksi Ruotsin kolmesta kultamitalista. Hänen saamansa pisteet ratkaisivat maitten sijoittumisen. Myöskin urheiluvaimennus on ollut naapurimaas-

Hän on luvannut seuraavaan numeroon jatkoa, jota jääme mielenkiinnolla odottamaan. Kii-tämme vain kaikkia urheilijoita ja heidän joh-tajiaan hyvästä työstä ja hyvistä saavutuksista Lontoossa.

5000 M JUOKSU.
P. Niinikangas johtaa.

samme paremmalla tasolla kuin omassa liitos-samme. Taloudellinen asema on varmempi. Meillä on mahdollisuudet seuraavissa olympialaisissa, jotka pidetään Tukholmassa 1939, voittoa ensimmäinen sija kansojen kamppai-lussa. Siksi on tehokas urheiluvaimennustyö saatava käyntiin ensi tilassa. Varojen hankki-minen matkaa varten samaten pantava alulle eikä luotettava epävarmoinhin avustuslupauksiin ennenkuin rahat ovat pankissa. Silloin saamme kokoon vielä paremman joukkueen ensi kisoihin, voimmepa sitäpaitsi valmistaa lupaaville nuorille urheilijoille tilaisuuden tottua kansain-väliseen kilpakenttään ja siten hankkia kilpa-tottumusta vastaista varten.

Kuulevain sanomalehdistö otti auliisti huomioon kuuromyökkäimme matkan ja saavutukset myötätuntoisin kirjoituksin, haastatteluin, kuvin ja uutisin. Radiossakin pidettiin puhe kuuromyökkäin urheilutyöstä. Maaperää on siis muokattu. Itsestämme nyt riippuu mitä siihen kyl-vämme, ja saammeko hyvän vai huonon sadon.

Kotimaassa seurasivat kaikki »hiljaiset» suu-rella jännityksellä ja ilolla Lontoon kisoja. Niistä on lyhyt selostus lehtemme urheiluosas-tossa kirjeenvaihtajaltamme *Jussi Luomajoelta*.

HARVINAISIA VIERAITA

Sunnuntaina elokuun 11 p:nä oli joukko helsinkiläisiä kuuromykkäin johtohenkilöitä ja muita kuuromykkäiä kokoontunut Kaivopuistoon Ullanlinnan kylpylaitoksen laiturille odottelemaan kaukaisia vieraita. Sumu oli viivästyttänyt valamerijättiläistä, jonka saapumisesta toi ensimmäisen merkin suomalainen lentokone, mikä oli vinyt laivaan luotsin. Kruunuvuoren selälle solui hiljalleen mahtava monikerroksinen laiva, saksalainen »Bremen». Puolisen tuntia sen jälkeen ankkuroi edellisen viereen toinen samanlainen, jossa olivat meidän odottamamme englantilaiset kuuromykkäät. Pari suomalaista laivaa, jotka olivat aivan kuin kääpiöt jättiläisten rinnalla, kuljettivat matkustajat maihin.

Silmä kovana katseltiin laituria pitkin soluvaa ihmisvirtaa, ja tuollahan näkyikin kookas, lihava herrasmies ja hänen mukanaan joukko iloisesti viittoilevia englantilaisia. Tuota pikaa heihin tutustuttiin. Retken johtaja, edellämainittu kookas mies, oli kuuromykkäpastori J. M. Barnett Northingtonista. Toinen mukanaoleva hengellinen herra oli hänen virkaveljensä B. Morgan Wolverhamptonista. Muut olivat mikä mitäkin ammattilaisia Lontoosta ja sen ympäristöltä. Kaikkiaan kuului retkikuntaan 11 henkeä, joista yksi meni omia teitään välittämättä vastaanottajista ja tovereittensa seurasta.

Suomen Kuuromykkäinliitto oli järjestänyt vieraitten vastaanoton ja vierailuohjelman. Ensiksi mentiin katsomaan kuuromykkäin kirkkoa. Sieltä tultua oli portaitten edessä odottamassa linja-auto tutustumisajelua varten kaupungin kauneimpien paikkojen kautta. Pysähdyttiin hetkiseksi Hietarantaan katsomaan uutta hautausmaata, joka on yksi Euroopan kauneimmista vainajien leposijoista aavan meren äärellä. Hietarannasta jatkui »bussaaminen» Seurasaareen.

Seurasaaren ulkoravintolassa syötiin lounas. Suomen Kuuromykkäinliiton puheenjohtaja, tarkastaja *Urho Kierimo* lausui isäntien puolesta vierait tervetulleiksi maahamme tutustumaan seuraavalla puheella.

»Kunnioitettavat vieramme, rakkaat veljet!

Te olette saapuneet tänne maahamme suu-resta ja mahtavasta valtakunnasta. Syystä olemme iloisia, kun olette tahtoneet astua jal-kanne tämän Pohjolan maan kamaralle. Kau-kaa, merten takaa saavuitte, ja kuitenkin tun-

Lounaalla Seurasaaen ravintolassa.

nemme Teidät läheisiksi. Minkätähden? — Minkätähden sanoin Teitä, arvoisat vieraamme, veljiksi? — Siksi, että meillä — siitä huolimatta, että englannin ja suomen kansa asuvat sangen erilaisissa olosuhteissa — on siltäkin jotakin vertailtavaa. Englannin kansa on suuri, suomen kansa on pieni, mutta meidän maamme pinta-ala on suurempi kuin Englannin — tietysti siirtomaita lukuunottamatta. Englanti on rikas maa, Teillä on kultaa, joka kiiltää. Meillä ei ole kiiltävää kultaa, ei hohtavaa hopeaa, vaan metsissämme huojuvat vihreävaippaiset hongat ja kuuset. Se on metsiemme vihreätä kultaa. Ajatelkaapa, arv. vieraamme, suunnattomia metsiämme; jos jakaisimme metsämme tasan kullekin Suomen asukkaalle saisimme kukin 7 ha:n metsäpalan. Jospa viipyisitte kauemmin luonamme, tahtoisimme näyttää Teille metsiämme, peltojamme, koskiemme kuohua. Valkoinen koskiemme kuohu on meidän tehtaittemme voimana, se on meidän valkoista kivihiihtämme. Teillä, Albionin pojat, on mustaa kivihiihtä, jonka musta savu kertoo korkealle kehittämästänne teollisuudesta.

Meillä on muutakin yhteistä. Te asutte saarella, me niemessä; aallot huuhtelevat kummankin maan rantoja; merien aavoja katsellut tuntee vapauden arvon. Mutta tämä sama meri yhdistää meidät myöskin merenkulun ja kaupan alalla. Suurin ja tärkein kauppatuttavamme on Englanti. Vieläkö meillä on jotakin yhteistä? — On henkisenkin elämän alalla. Mainitsen vain yhden esimerkin. M. m. suuri ajattelijamme Adam Smith on antanut vaikutteita meille sillä seurauksella, että Englannissakin hyvin tunnettu tiede-

miehemme Edvard Westermarck on rikastuttanut vuoroostaan englanninkielistä tieteellistä kirjallisuutta arvokkailta teoksillaan.

Mutta tuskin tämä kaikki vielä oikeuttaisi minua kutsuamaan Teitä rakkaiksi veljiksi. Millä oikeudella siis tämän teen? Jos olisitte Suomen heimon jäseniä, ei minun tarvitsisi tätä perustella. Mikä on kansakunnan tuntomerkki, siis veljeyden tuntomerkki? Onko se yhteinen kieli? — Vaikka äidinkielelle annammekin suuren arvon, ei se kuitenkaan vielä määrää kansallisuutta. Puhuvathan juutalaiset eri maanosissa eri kieliä,

ja kuitenkin he ovat kaikki juutalaisia. Onko siis uskonto kansallisuuden tuntomerkki? — Ei, sillä esim. Saksassa on katolilaisia ja protestantteja, ja kuitenkin kaikki kuuluvat Saksan kansakuntaan. Ovatko rotutuntomerkit ratkaisevia, kuten nykyisin Saksassa väitetään? Ei, sillä rodut ovat sekoittuneet. M. m. meillä Suomessa, kuten Sveitsissäkin on asunut eri rotuja, ja kuitenkin on vain Suomen kansakunta ja Sveitsin kansa. Ja sitäpaitsi, sivistynyt ihminen ei milloinkaan kuulu määrättyyn rotuun. Eläimet jaetaan rotueläimiin. Mikä siis on kansakunnan, yhteenkuuluvaisuuden, veljeyden tuntomerkki? — *Yhteiset kohtalot.* Me — puhunhan tässä Suomen Kuuromyökkäinliiton nimissä — olemme *kohtalovereita.*

Paitsi sitä yhteisyyttä, jota jo äsken kuvasin, on meillä yhteinen koko maailma, s. o. hiljainen maailma. Siinä maailmassa meillä on yhteiset kohtalot, siksi tunnemme Teidät veljiksi ja ystäviksi, joiden läsnäolosta riemuitemme. Vain vertainen ymmärtää vertaistaan, ja ymmärtämys takaa parhaan ystävyden ja ilon. Siksi toivon

Englantilaisia kuuroja Kaivopuiston rannalla.

Teidän. arv. vieraamme, tyytyvän siihen pieneen ja vähäpätöiseen, mitä meillä on tällä lyhyellä ajalla Teille tarjota. Ottakaa vastaan vilpittön kunnioituksemme ja ystävyttemme.

Samalla kun Suomen Kuuromykkäinliiton puolesta lausun Teidät tervetulleiksi, tervehdin Teitä myös Kouluhallituksen jäsenenä, toivoen, että Englannin ja Suomen yhteys myös kuurojen kesken vahvistuisi ja kasvaisi.

Kun Suomen kuurojen joukkue muutaman päivän perästä saapuu kanssanne kilpasille, on se mielestäni vertauskuvana jalosta kilpailusta ystäväysten kesken».

Tarkastaja Kierimo puhui suomeksi ja rouva Elma Ignatius tulkitsi sen viittomakielellä. Puheeseen vastasi retkeläisten johtaja past. Barnett viittomalla. Hän ilmaisi kaikkien ilon ja hämmästyksen ystävällisestä vastaanotosta, kiitollisuuden saadessaan tutustua kauniiseen pääkaupunkiimme, oivallisiin suomalaisiin ruokiin ja kaikkeen muuhunkin, vakuuttaen tämän vierailun kautta molemminpuolisen ystävyiden yhä lujittuvan ja lausuen suomalaisen urheilujoukkueen sydämellisesti tervetulleiksi heidän kotimaahansa, jonne he piakkoin palaavat toivossa saada siellä taasen tavata suomen kuuromykkiä kohtalotovereita.

Seurustelu isäntien ja vieraitten kesken kävi vaivattomasti viittomakielellä, joka pienempiä poikkeuksia lukuunottamatta on samaa kaikkialla, aivankuin saman kielen eri murteet.

Lounaan jälkeen käytiin vielä Eduskuntatalossa ja Suomen Kuuromykkäinliiton huoneistossa olevaa K. O. Malmin museota katsomassa. Tällöin vieraat kirjoittivat nimensä vieraskirjaan, ja heille jaettiin eräitä Liiton julkaisuja kotimaahan vietäviksi muistoiksi. Pian heidän oli kiiruhdettava Kuuromykkäin yhdistykseen teelle ja tutustumaan pääkaupungin kuuromykkiin, joita oli yhdistykseen kokoonnutunut. Klo 18 laiva vei vieraamme taas suureen merenkäyntijään, joka käänsi kokkansa Pietaria kohti ja sieltä takaisin Englantiin ja me jäimme rannalle vilkuttamaan jäähyväisiä.

Mainittakoon, että vuoden 1893 jälkeen Englannissa on kuuromykkäin koulutus ollut pakollinen, ja on kaupunki- ja maalaiskuntien huolehdittava siitä, että tarpeellista opetusta on saatavissa. Nykyään on Englannissa yli 50 kuuromykkäinkoulua, joissa on n. 5,000 oppilasta. Opetus tapatuu pääasiallisesti puhe-metodia käyttäen. Kuuromykkäin hyväksi on perustettu lukuisia yksityisiä yhdistyksiä.

Englannissa on puolisisensataa kuuromykkäin pappia, niistä 10 kuuromykkää, jotka ovat lukeneet yliopistossa jumaluusoppia ja suorittaneet pappistutkinnon.

Northingtonissa ja Rutlandissa, jossa past. Barnett toimii, on kuuromykkiä 200, joista

useimmat kuuluvat yhdistykseen. Tilaston mukaan on Englannissa 1,000 lapsesta 0,81 kuuromykkää. Vuonna 1925 perustettiin koko Englantia varten liitto, jonka tarkoituksena on kuuromykkäin aseman parantaminen. Liiton avulla on jo saatu paljon aikaan myöskin kuuromykkäin korkeamman opetuksen ja ammattitaidon kehittämisen alalla.

TERVEHDYS POHJOIS-KARJALAN KUUROMYKILTÄ

Viime kesäkuun 5 päivänä matkustin autolla Pohjois-Karjalaan. Siellä olin useilla paikkakunnilla tervehtimässä kuuromykkiä. Kävin Kaavilla, Juukassa, Nurmeksessa, Valtimolla, Kuhmoniemiellä, Lieksassa ja Joensuussa. Olin etukäteen kirjoittanut 31:lle kuuromykille ja pyytänyt heitä tulemaan kukin paikkakuntansa kirkon lähelle määräaikana. Pastori Myyryläiseltä ja pastori Karhulta olin saanut heidän osoitteensa.

Tietystikään eivät kaikki olleet voineet saapua. Mutta aina oli jokunen määrä tullut. Pidän heille pienen hartauspuheen, jaoin neiti Naema Helsingiuksen kirjaa »Jeesuksen seurassa», joita Kuopion Auttajayhdistys oli antanut minulle jaettavaksi kuuromykille matkallani. Tavallisesti joimme vielä kahvia yhdessä ja keskustelimme. Hauska olikin puhua heidän kanssaan. Monet olivat tosin outoja minulle, mutta kuitenkin tuntuivat tutuilta. Toiset olivat käyneet Kuopion kuuromykkäin koulun, toiset Mikkelin, toiset Jyväskylän ja 1 Oulun koulun. Kaikki he pyysivät viedä paljon terveisiä entisille opettajilleen, pastoreilleen ja entisille tovereilleen, jos heitä tapaisin matkallani. Tämän lehden kautta tuon myös teille terveisiä saloseutujen kuuromykiltä. Luultavasti tunnette monet heistä. Kaavilla tapasin Aleksanteri Pennasen ja hänen vaimonsa Kustaavan, os. Varis. Aleksanteri kertoi käyvänsä työssä taloissa ja Kustaava ompeli. Työtä sanoivat he olevan paljon, ja iloisilta ja tyytyväisiltä he näyttivätkin. Vielä tapasin Kaavilla Aino Vartiaisen. Te, hänen entiset toverinsa varmaan muistatte hänet. Muistatte kai myös, että Viiltä luokalta hänen piti lopettaa koulunkäyntinsä, sentähden, että hänellä oli alkua keuhkotautiin. Mutta nyt hän oli niin terveen näköinen. Luultavasti raitis ilma maalla oli ollut hyvä hänen terveydelleen. Mutta koulua oli hän kovin ikävöinyt ja kaivannut. Hyvin tuli Aino toimeen puheella kuulevien kanssa. Olipa käynyt rippikoulunkin kuulevien tyttöjen kanssa Kaavilla. Hän oli

juuri pannut perunoita maahan, kun tulin hänen kotiinsa. Hänen äidillään oli pieni talo noin 2—3 km päässä kirkolta. Vielä kävin Kaavin kunnalliskodissa katsomassa Anna Pirstä. Häntä ehken ette tunne, sillä hän ei ole yhtään käynyt koulua. Hän on noin 40 vuoden ikäinen ja tekee työtä kunnalliskodissa. Kunnalliskodin lähellä olevasta Alatalosta toivoin tapaavani myös Martta Hakkaraisen, sillä luulin hänen olevan siellä palveluksessa, mutta hän olikin kevättalvella siirtynyt Kuopioon. Siellä hän hoitaa kirjansitoja Sohlströmin taloutta. Mielelläni olisin myös halunnut tavata Hilja Tukiaista, mutta kuulin niin myöhään hänen nyt asuvan Kaavilla Kortteiskylässä, etten enää ehtinyt mennä hänen luokseen. Kuulin kuitenkin hänen tulevan hyvin toimeen ompelutyöllä ja asuvan äitinsä ja pikku poikansa kanssa.

Kuopion sokeainkoulun oppilailta oli minulla kirje pistekirjoituksella vietävänä Niilo Tuppuraiselle. Hän on sokea ja kuuromykkä. Mutta häntä en nähnyt, vaan panin kirjeen postiin. Kaavin kansakoulun opettajalta kuulin, että hän asuu kotitalossaan ja tekee koritöitä, joita myydään siellä paikkakunnalla.

Juukassa tapasin sitten Aino Erosen, Eino Reijosen, Lassi Sutisen ja Toivo Kakkisen. Toiset heistä olivat Kuopion koulun käyneitä, paitsi Toivo Kakkinen oli käynyt Mikkelin koulun. Aino Eronen tekee työtä kotitalossaan. Samoin Eino Reijonen sanoi tekevänsä maatyötä kotitalossaan Nunnanlahdella. Lassi Sutinen maalasi parhaillaan taloa Juukan Kirkonkylässä ja Toivo Kakkinen sanoi tekevänsä maatyötä vieraitten luona. Ehkä monet teistä, jotka luette tätä kirjoitusta, muistatte sellaisia tovereita kuin Juho Räsänen ja Heikki Pirinen Juukasta. He ovat molemmat kuolleet.

Juukasta jatkoin matkaani Nurmekseen. Tämä on kaunis kauppa Pielisjärven rannalla. Siellä asuin ruustinna Rosanderin luona. Kiitollisuudella muistan vielä hänen suurta ystävällisyyttään sekä itseäni että kuuromyökkä kohtaan. Kovin ruustinna toivoi, että Vieno Kettunen pääsisi Nikkarilan talouskouluun syksystä ja samaa halusi Vieno itsekin. Nikkarilan talouskouluun halusi myös päästä eräs Aili Kuokkanen niminen kuuromykkä. Hän ei ole käynyt mitään koulua heikon terveytensä tähden. Siellä oli vielä Kuopion koulun käynyt Herman Nauman. Hän kertoi asuvansa äitinsä kanssa omassa mökissä. Heillä oli 2 lehmää ja lampaita. Hän oli muuten ollut sairaalassa, kun oli jäänyt hevosen alle. Nyt hän kyllä jo oli terve. Mikko Maurasta en tavannut. Kuulin kyllä, että Mikon setä oli antanut hänelle Juukassa oman pienen asunnon, johon Mikko perustaisi oman räätälinliikkeen.

Toisena helluntaipäivänä olin Valtimossa tapaamassa kuuromyökkä. Kolme kouluijässä olevaa kuuromyökkäpoikaa olikin siellä isänsä kanssa. Isät tietysti toivoivat, että heidän lapsensa vast'edes pääsisivät kouluun. He pyysivät minua puhumaan asiasta koulun johtajalle.

Sitten helluntain jälkeen lähdin postiautolla Kuhmoniemielle. Automatka kesti 3 1/2 tuntia. Kuhmon kirkonkylä on kauniilla ja korkealla paikalla. Sen läpi juoksee joki, jossa uitetaan tukkia. Paljon tämän autotien sekä Kuhmoniemen—Lieksan välillä näki tukkikämppejä ja tukkimiehiä, Kuhmonien kirkolta noin 10 km päässä oli Vihtori Niskasen asutustila. Siinä oli 20 hehtaaria metsää ja 2 hehtaaria raivattua maata. Itse hän oli terveenä ollessaan rakentanut mökkinsä, saunan, navetan ja latoja sekä raivannut peltonsa ja niittynsä. Mutta nyt hän on muutamia vuosia sairastanut kovaa nivelreumatismia, ollut useita kertoja sairaalassa hoidettavana ja saanut apua sekä Kuhmon kunnalta että Kuopion Auttajayhdistykseltä. Nyt hän kyllä oli kotona, kuokki paraillaan uutismaata ja hänen vaimonsa poltti juuria ja oksia. Vihtori kyllä valitti pakotustaan ja huonouttaan, ja ettei enää voinut tehdä työtä kuten ennen eikä käydä savottatöissä ansaitsemassa. Mutta ei hän asumuksestaan halunnut luopua eikä kunnan esimieskään sellaista tahtonut. Suotavaa olisikin, että hän voisi pitää tilansa. Hyvin oli Vihtori iloinen, kun tulin sinne ja lähetti Kuopion koululle paljon terveisiä.

Oli kylmä aamu, maa oli aivan härmässä, kun Kuhmoniemeltä lähdin 1/2 5 aikaan aamulla Lieksaa kohti. Tämä maantie oli niin huono, etten ole koskaan sellaisella tiellä kulkenut autolla. Ihmettelen vieläkin, että auto sentään perille pääsi.

Lieksaan ine kuitenkin pääsimme vähän yli klo 8 aamulla. Klo 12 alkoi Kirkonmäelle tulla kuuromyökkä. Sinne tuli puuseppä Lahja Laitinen, joka on naimisissa Eeva Heinäsen kanssa. Heillä on 8 kuulevaa tervettä lasta. Vielä oli siellä Viljo Lackman, Arvo Leinonen, Antti Väyrynen, Matti Louhelainen, Ida Oinonen, Veli Timonen ja Martti Lampen.

Veli Timonen on maalarina ja Arvo Leinonen suutarina Lieksassa. Antti Väyrynen on Lieksan paperitehtaassa, Ida Oinosen mies on puuseppä, Matti Louhelainen ja Martti Lampen ovat savottatöissä ja Viljo Lackman tekee maatyötä kotonaan. Kaikilla heillä oli siis työtä ja tuntuivat he tyytyväisiltä.

Ensin puhelimme taas kaikenlaisia asioita. He kyselivät koulustaan, opettajistaan ja keitä heidän tovereistaan olin tavannut matkallani ja lähettivät taas terveisiä eteenpäin. Sitten he kertoivat työstään, kodeistaan y.m. Vielä he

URHEILUOSASTO

KUUROMYKKÄIN OLYMPIALAISTEN ENSIMMÄINEN KILPAILUPÄIVÄ

3 suomalaisvoittoa.

Kautta kuuromyökkien maailman odotetut kisat avattiin 296 urheilijan ohjelmalla ja lordi Desboroughin pitäessä puhetta ja lukien kisain suojelijan Walesin prinssin tervehdyksen. Sitten kuin tavanmukainen olympialaisvalmistelu oli suoritettu, alkoivat 200 m välierät „hiljaisessa arenassa“, kuten englantilainen sanomalehdistö sanoi.

Suomalainen Ahlbäck juoksi helposti 4. erässä, mutta karsiutui välierässä. Hänen juoksunsa tuntui auttamattoman kankealta toisten sprintterien rinnalla. Amerikkalainen Otten herätti huomiota kevyellä menollaan, vaikkakin hänen juoksutyylinsä vaikutti jotenkin pitkäaskeliselä. Hän voi voittaa loppukilpailun, mutta ratkaisu tapahtuu viimeisillä metreillä, sillä ranskalaiset Reimund ja Pertzowski ovat todella hyviä.

Ruotsalainen Pettersson teki hyvän panoksen 400 m välierässä, päästen loppukilpailuun, mutta ilmeinen voittaja on saksalainen Millbratt, joka juoksi 400 m erien tuloksen, joka on nykyistä maailmanennätystä parempi. Toinen loppukilpailuun päässyt saksalainen on Thulbe 400 ja 800 metreillä. Suomalaiset Ahlbäck ja Lehtonen eivät voineet ottaa osaa 400 m välierään, edellinen lihasvähäyksen takia ja jälkimmäinen samaan aikaan tapahtuneen korkeushyppökilpailun takia.

Kisain ensimmäisen päivän huomattavin suoritus oli 10,000 m juoksu, jonka voitti „lentävä suomalainen“, kuten englantilainen lehdistö kirjoitti, 300 yardilla ennen seuraavaa kilpailijaa. Hänen tuloksensa on uusi maailmanennätys. Hän juoksi omia menojaan taivallettuaan toisten kanssa 5 km.

Ranskalaiset olivat ylivoimaisia 4×100 ja 4×400 m viesteissä, voittaen edellisen 12 jardilla ja jälkimmäisen 20 jardilla.

Toinen suomalainen voitto oli korkeushypyssä, jossa Lehtonen hypyi silmiinpistävästi kevyesti. Hän oli vähällä selviytyä 178 sm korkeudesta.

Kolmas suomalainen voitto saavutettiin Kaurelan toimesta. Häntä hermostutti suuren amerikkalaisen Chudzekiewiczin näkeminen. Lopulta hän sentään saattoi hallita hermonsaa.

Lehtonen voitti jotenkin hyvällä tyylillä 110 m aita-juoksun I erän ja Kaurela tuli toiseksi II erässä, päästen kumpikin loppukilpailuun.

Palmu ja Kaurela sijoituivat 2. ja 3. palkinnolle seiväshyppökilpailussa. Voittaja oli englantilainen 19-vuotias Wassel.

Suomi sijoittui kuudenneksi 4×400 m viestissä, jossa sen mahdollisuudet supistuivat Ahlbäckin poissaolon takia, vaikkakin Lehtonen juoksi nopeammin kuin kaikki toiset ankkurimiehet. Suomalainen Valtari pääsi 800 ja 1500 m loppujuoksuun, mutta hän ei tule ottamaan osaa 800 m loppukilpailuun. Kaurela oli kuudes. Suomalaiset naiset

joutuivat kovalle koetukselle hermojen hallitsemisessa kansainvälisellä kilpailutaneerilla. Kaisu Valtari korjasi kuin korjasikin kaksi kallista pistettä. Maritta Nieminen hävisi tanskalaiselle uusinnassa 6 sijan saamiseksi.

Ensimmäisen päivän tulokset ovat seuraavassa:

200 m juoksun ensimmäisen erän voitti Reimund, Ranska, 24,3, toisen Lewis, Englanti, 23,8, kolmannen Otten, USA, 24,3, neljännen Ahlbäck, Suomi, 24,4 ja viidennen Bostad, Norja, 25,1. I välierä: 1) Reimund 24,0; 2) Otten: 3) Åström, Ruotsi. II välierä: 1) Bertsowski, Ranska, 23,6; 2) Lewis; 3) Fruerlund, Tanska.

400 m, I erä: 1) Millbratt, Saksa, 56,2; 2) Ahlbäck 56,6. II erä: 1) Pettersson, Ruotsi, 54,8. III erä: 1) Thulbe, Saksa, 55,7. IV erä: 1) Halter, Englanti, 56,6. V erä: 1) Tvilum, Tanska, ainoa osott. VI erä: 1) Fruerlund, Tanska, 59,9. I välierä: 1) Millbratt 52,8; 2) Myhrberg, Norja. II välierä: 1) Pettersson 55,2; 2) Costa, Ranska.

800 m: I erä: 1) Millbratt 2.06,1; 2) Hall, Englanti; 3) Pettersson; 4) Campanaud, Ranska. II erä: 1) Franklin, Ruotsi, 2.16,4; 2) Thulbe, Saksa; 3) Bouscarat, Ranska; 4) Valtari, Suomi.

1500 m, I erä: 1) Valtari 4.28,3; 2) Franklin; 3) Huckle, Englanti. II erä: 1) Bouscarat 4.43,4; 2) Gardell, Ruotsi; 3) Corp, Englanti.

10,000 m: 1) Niinikangas, Suomi, 33.37,4; 2) Parkvall, Ruotsi, 34.22; 3) Mölsä, Suomi, 34.25; 4) Gefaehl, Itävalta, 37.42.

110 m aidat: I alkuera: 1) Lehtonen, Suomi, 18,0; 2) Bostad, Norja. II erä: 1) Alie, Ranska, 18,8; 2) Kaurela, Suomi.

400 m aidat: 1) Alie 63,7; 2) Edman, Ruotsi, 56,6; 3) Malatre, Ranska, 60,0.

4×100 m: 1) Ranska 46,3; 2) Ruotsi 12,6; 3) Tanska 13,0.

4×400 m: 1) Ranska 3.41,2; 2) Saksa 20,0; 3) Tanska. Korkeushyppy: 1) Lehtonen, Suomi, 172; 2) Nissen, Tanska, 167; 3) Tvilum, Tanska, 164,5.

Seiväshyppy: 1) Wassel, Englanti, 320; 2) Palmu, Suomi, 290; 3) Kaurela, Suomi, 290.

Kuulantyyntö: 1) Kaurela 13,22; 2) Chudzekiewicz, USA, 12,64; 3) Rahm, Ruotsi, 11,62.

Naisten 4×100 m: 1) Englanti 57,0; 2) Saksa; 3) Ranska.

Naisten korkeus: 1) Sperling, Saksa, 129 (5 Valtari, Suomi, 116).

J. L.

Ruotsi voitti lopullisesti, Suomi toinen.

Nyt päätyneissä kuuromyökkien olympialaisissa saavuttivat Ruotsin edustajat parhaan pistemäärän, 121. Suomi tuli toiseksi 110 pisteellä.

Jyväskylän K.-U. järjesti jäsenten väliset kilpailut Jyväskylän urheilukentällä elok. 17 p:nä klo 5. Osanottajia oli 6 miestä 5-ottelussa ja 3 naista 3-ottelussa. Tulokset: 1) S. Vuorimies 293,66; 2) S. Heikkinen 285,99; 3) L. Lehtola 271. Naisten 3-ottelussa tulokset: 1) Kerttu Auvinen 161,09; 2) L. Kuukkanen 131,27; 3) A. Laitinen 124,64.

Parhaat tulokset: 100 m S. Vuorimies 13,5; kuula S. Heikkinen 8,61; pituus S. Vuorimies 4,91; kiekko T. Suonpää 23,88 ja 1500 m S. Heikkinen 4,43. Seuraavana päivänä eli pyhäänä oli palkintojen jakoillanvietto S. Heik-

kisen kotona. Sinne tuli aika paljon kuuromyökkien joukossa nähtiin yhdistyksen viime vuotinen puheenjohtaja A. Kangas. Jaettiin palkinnot. Sitten Vuorimies kertoi KUL:n mestaruuskilpailusta Turussa. Olemme kovasti kiitollisia S. Heikkisen äidille, siitä syystä että hän lahjoitti 11 pulloa limonaadia J.K.-U:lle myyntiä varten, eikä ottanut huoneiston vuokraa.

Huom. J.K.-U:lla on ohjelmallinen illanvietto Jyväskylän kuuromyökkienkoululla lokakuun 6 p:nä kello 16 i.p. On arvonta ja fortunapeli. Ei tule puuttamaan hauskuutta. Siis tervetuloa!

RAHAIN KERÄYS

Lontoon Olympialaismatkaa varten ovat seuraavat kerääjät tilittäneet.

Listat mainitaan saapumisjärjestyksessä:

N:o 48, Rauha Lumme, Vartsala, tyhjä.	N:o 216, F. A. Forsell, Nauvo, 60: —
» 47, Aarne Hemmola, Haapamäki, 200: —	» 4, Aura Eskelinen, Helsinki, 170: —
» 49, Adolf Marttila, Säynätsalo, 223: 75.	» 44, Oskari Kämäräinen, Sulkava, 20: —
» 104, Sulo Mesiäinen, Järvenpää, 202: —	» 19, Veikko Lehmonen, Lappajärvi, 100: —
» 116, Vilho Salonen, Jokela, tyhjä.	» 33, Juho Villanen, Enso, 717: —
» 117, Kalle Salo, Mänttä, tyhjä.	» 203, Sven Lindholm, Porvoo, 20: —
» 221, Toivo Nordström, Lapinjärvi 305: —	» 158, Rudolf Elovaara, Helsinki 289: —
» 106, Emil Nurmi, Paimio, tyhjä,	» 70, Sigrid Andersson, Hämeenlinna, tyhjä.
» 90, Aaro Kankkunen, Pieksämä, tyhjä.	» 51, Yrjö Merivirta, Oitti, 20: —
» 224, Hulda Svahnström, Nauvo, 5: —	» 149, Ilmari Lehtonen, Lahti, 94: —
» 18, A. V. Hartikainen, Kuopio, 121: —	» 71, Emil Brunn, Lemi, 55: —
» 13, Urho Lehtimäki, Turku, 242: 50.	» 52, Selma Laakso, Hyvinkää, 10: —
» 14, » » » 351: 50.	» 37, J. F. Talvia, Kiikka, 217: 90.
» 50, Martta Nieminen, Hajala, 310: 65.	» 126, » » » 290: 10.
» 225, Elin Lindberg, Tammisaari, 379: 50.	» 68, Frans Aalto, Rauma, tyhjä.
» 94, Johannes Leppänen, Mikkeli, tyhjä.	» 75, Alma Hiltunen, Pieksämä, tyhjä.
» 215, Edit Collin, Kerava, tyhjä.	» 10, Lauri Vainola, Hausjärvi, 435: —
» 130, Väinö Sihvola, Inkeroinen, 278: 10.	» 81, Nikolai Jokiaho, Soini, tyhjä.
» 132, » » » 359: 10.	» 137, PaaVo Palmu, Turku, 47: 50.
» 143, Kustaa Somppi, Seinäjoki, 201: —	» 11, » » » 775: 50.
» 223, Anton Sjöblom, Hanko, 260: —	» 12, Ida Ojala, Turku, 10: —
» 95, Yrjö Lintula, Oulainen, 60: —	» 139, B. Kaski, Turku, tyhjä,
» 120, Matti Turja, Lapua, 404: 50.	» 73, Kalle Hauskala, Urjala, tyhjä.
» 117, Ilmari Lehtonen, Lahti, tyhjä.	» 201, Uno Björn, Pietarsaari, 45: —
» 62, Kalle Hämäläinen, Kuopio, 62: —	» 31, » » » 20: —
» 66, Aleksanteri Savolainen, Kuopio, 84: 50.	» 210, Herman Vikberg, Tammisaari, 20: —
» 38, Åke Sohlström, Karttula, 290: 50.	» 61, Jonne Salmi, Loppi, 10: —
» 15, Matti Katainen, Tampere, 90: —	» 92, Johannes Kaivolahhti, Pitkäranta, tyhjä.
» 16, » » » tyhjä.	» 9, Yrjö Kataja, Helsinki, tyhjä.
» 17, » » » »	» 127, Taisto Viljanen, Kokemäki, tyhjä.
» 54, Ilmari Lehtonen, Lahti, 300: —	» 116, Erkki Kuutti, Sammaljoki, 20: —
» 69, Hilja Aalto, Kuusankoski, tyhjä.	» 218, Elna Haggman, Oravais, tyhjä.
» 84, E. J. Pesonen, Turku, 30: —	» 45, Albin Jämsen, Suolahti, 54: 50.
» 133, Kalle Hämäläinen, Kuopio, 265: 70.	» 115, Anni Sallgen, Kokemäki, 70: —
» 136, M. Kolari, Kuopio, tyhjä.	» 160, Eva-Kaisa Nieminen, Hajala, 50: —
» 202, Carl. E. Martola, Vaasa, 82: —	» 55, Salomo Kakko, Suojärvi, 60: —
» 32, » » » 20: —	» 35, Antti Härmä, Seinäjoki, 70: —
» 36, J. K. Palomaa, Mikkeli, 105: —	» 29, Hannes Yläkorpi, Hämeenlinna, 202: —
» 85, Arvi Koskinen, Jyväskylä, 75: —	» 28, Sisarukset Valtari, Hattula, 635: 20.
» 125, Simo Vuorimies, Laukaa, 171: 25.	» 30, Niilo Rannikko, Helsingin, 92: 80.
» 214, Emil Qvarnström, Porvoo, tyhjä.	» 107, Johanna Näppinen, Kylmäkoski, 150: —
» 46, Matti Hämäläinen, Viitasaaari, 40: —	» 211, Villiam Behm, Porvoo, tyhjä.
» 39, Sulo Tyyniäho, Oulu, 20: —	» 212, R. Gripström, Kruununkylä, 226: —
» 90, Lempi Rantala, Ahtiala, 119: 50.	» 138, A. Järvinen, Turku, 126: —
» 56, Vilho Laitiainen, Lappeenranta, 15: —	
» 214, Nils Aller, Helgeboda, 100: —	
» 111, Rikhard Peltonen, Järvenpää, 42: —	
» 7, Jussi Luomajoki, Helsinki, 400: —	
» 20, Lauri Koivisto, Kotka, 181: —	
» 21, Siiri Montonen, Kotka, 41: —	
» 23, A. Suikkanen ja O. Torkkeli, V:ri, 272: 95.	
» 27, A. Marttila, Jyväskylä, 194: —	
» 34, Sävele Angervo, Rymättylä, 20: —	
» 42, Kustaa Leppänen, Lahti, 178: 50.	
» 102, Yrjö Manninen, Sauvo, 65: —	
» 88, Rudolf Elovaara, Helsinki, 129: 20.	
» 106, PaaVo Niinikangas, Matku, 209: 50.	
» 142, » » » 236: 10.	
» 141, » » » 28: 50.	
» 135, Kalle Hämäläinen, Kuopio, 5: —	
» 140, Elias Savisaari, Turku, tyhjä.	
» 124, Elli Vehtari, Lannevesi, 27: —	
» 5, Asser Koivunen, Helsinki, 40: —	
» 131, Väinö Sihvola, Inkeroinen, 136: 80.	
» 146, » » » 121: 95.	
» 151, » » » 376: 70.	
» 112, Juho Pyhäjärvi, Rovaniemi, 140: —	
» 101, Niilo Mäenpää, Kalliopää, tyhjä.	

(Jatkuu)

Ystävällinen huomautus kerääjille! Huomautan niitä kerääjiä, jotka eivät ole vielä palauttaneet keräyslistoja, numerot: N:o 6, 22, 24, 25, 26, 40, 41, 43, 208, 209, 53, 203, 57, 58, 59, 63, 64, 65, 72, 73, 74, 77, 78, 79, 80, 81, 217, 219, 220, 222, 82, 83, 86, 87, 89, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 105, 109, 110, 113, 114, 118, 119, 121, 122, 123, 145, 144, 152, 153, 154, 155, 156, 150, ja 159, palauttamaan ne ensi tilassa, uhalli että K.m. lehden lokakuun numerossa ilmoitetaan kerääjien nimet ja sen jälkeen oikeuden kautta peritään.

Huom.! Keräystä ei saa jatkaa elokuun 15 päivän jälkeen, josta ikävyyksien välttämiseksi huomautetaan.

Lauri Vainola.

(Jatk. s:lta 101.) TERVEHDYS . . .

lausuivat toivomuksen, että Lieksaan perustettaisiin kuuromyökkäin yhdistys.

Kun olimme jonkun aikaa keskustelleet, pidin pienen hartauspuheen, jaoin kirjaa »Jeesuksen seurassa» ja sitten sanoimme hyvästi ja erosimme. He lähtivät työpaikoilleen, mikä tehtaalle, mikä suutarin tai maalarintyöhön mikä taas pyörällä maalle maantyyöhön. Minä taas olin vielä muutaman tunnin Lieksassa ja jatkoin sitten matkaani Joensuun kautta Kuopioon. Joensuussa kävin tapaamassa Toini Laitista. Hänen kotinsa on Joensuun kaupungissa, mutta itse hän oli erään perheen huvilalla puutarhatyössä kaupungista parin kilometrin päässä. Hän käveli aina sinne joka aamu klo 7 ja tuli illalla kotiin yöksi. Toini oli niin terve ja hauskan näköinen ja puhui hyvin. Koko talven hän oli ollut kutomassa kankaita kaupungin työtuvalla. Sama perhe oli hänelle hankkinut työtä silloinkin. Oli oikein hauska tavata häntä. Vilho Hirvonen oli työssä tehtaassa Joensuussa. Häntä en tavannut, kuulin vain, että hän ja Aino Pärnänen vihittäisiin Juhannuksena Viipurissa. Joensuussa olinkin vain muutaman tunnin ja sitten ajoin suoraan autolla Kuopioon.

Tämä matka Pohjois-Karjalan kuuromyökkien luona onnistui kaikin puolin hyvin. Oli hauska huomata, että ne teidän tovereistanne, joita tapasin, olivat iloisia ja tyytyväisiä mieleltään ja tekivät kukin työtään omalla alallaan hiljaa ja rehellisesti. Me, teidän opettajanne, toivoisimmekin juuri sitä, että teistä tulisi rehellisiä ja hyviä ihmisiä, jotka pystytte täyttämään elämässänne sen paikan mihin Jumala kunkin teistä asettaa, silloin saamme itsekukin rauhasan mielen ja tunnemme työn iloa.

Fanny Gylling.

KENRAALI EVANGELINE BOOTH SUOMESSA

Kenraali Evangeline Booth, Pelastusarmeijan perustajan kenraali William Boothin nuorin tytär, jonka valintaa kenraaliksi Pelastusarmeija ympäri maailmaa tervehti suurella ilolla, vieraili Suomessa Pelastusarmeijan 44:ssä vuosikongressissa 11—15 heinäk.

Kenraali Evangeline Booth on 30 vuotta ollut Pelastusarmeijan johtajana Amerikan Yhdysvalloissa, jossa Pelastusarmeijan työ on tuottanut siunausta ja suuresti edistynyt hänen johdolla. Marrask. 10 p:nä 1934 vastaanotti Evangeline Booth uuden tehtävänsä Pelastusarmeijan kenraalina.

Kenraali Booth on nyt tehnyt matkan maapallon ympäri ja myöskin syrjäinen Suomemme sai iloita hänen vierailustaan.

11 p:nä heinäk. oli Helsingin asemalle, Turun pikajunalle, kokoontunut monituhantinen väkijoukko. Asemalaiturilla nähtiin Amerikan tšekäläinen lähettiläs, ministeri Albright, ylitirehtööri Böök sosialiministeriöstä, eversti ja rouva Westergaard, sekä useita Pelastusarmeijan esikuntaupseereita. Kenraali astui vaunusta nuorena ja reippaana, syli täynnä kukkia. Ministeri Albright ja ylitirehtööri Böök lausuvat Pelastusarmeijan kansainvälisen johtajan sydämellisesti tervetulleeksi Suomeen ja eversti Westergaard esitti Pelastusarmeijan tervehdyksen, minkä jälkeen vieras saattajineen lähti pelastusarmeijalaisten muodostamaa kunniakujannetta pitkin Rautatientorille Armeijan kongressi-soittokunnan soittaessa.

Autossa seisten puhui kenraali sanoen iloitsevansa siitä että vihdoinkin oli päässyt monasti kaipaamaansa Suomeen, josta hänen isänsä usein oli puhunut. »Rukoilen Jumalaa», lausui kenraali, »että Hän antaa minun tulla suureksi siunaukseksi teille, jotta ette tuntisi pettyvänne suhteeni».

Torvisoittokunnan soitettua Maamme-laulun lähti kenraali Seurahuoneelle, jossa n.s. ministerihuone oli hänen käytettävissään.

Messuhalliin, tervetulo kokoukseen, marssi Pelastusarmeija suljetuin rivin Rautatientorilta ohi Seurahuoneen, jonka ikkunasta kenraali näki värikkään kulkueen lippuineen, soittokuntineen, sinivalkeisine slummisisarineen ja reippaine nuorisoinen. Messuhalli, johon mahtuu noin 8000 henkeä, täytyi ääriään myöten. Parveke oli koristettu eri maiden lipuin ja lava koivuun ja niittykukin. Puhujapöydän vieressä istuivat Englannin lähetystön sihteeri mr Henderson, Amerikan ministeri Albright ja Suomen hallituksen edustaja kauppaministeri Killinen.

Yleisön lämpimästi osoittaessa suosiotaan astui kenraali lavalle. Soittokunta soitti Englannin ja Suomen kansallislaulut. Rukoushetken jälkeen, sekakuoron laulettua kenraalin sepittämän ja säveltämän laulun, lausui eversti Westergaard yleisön tervetulleeksi ja sen jälkeen muutamia sanoja juhlavieraalle. Eversti vakuutti suomalaisten pelastussoturien iloitsevan nähdessään kenraalinsa keskuudessaan ja yleisön raikuvasti osoittaessa suosiotaan ojensi pieni, kansallispuikainen tyttö kearaalille kimpun neilikoita tervetuliaiseksi lausuen: »We are very pleased to see you».

Kauppaministeri Killinen puhui kenraalille lausuen hänet Suomen hallituksen puolesta tervetulleeksi ja toivoen hänen viihtyvän maassamme ja huomaavan kuinka suurta arvoa hänen edustamalleen järjestölle annetaan. Ministeri Killinen lausui mm. »Pelastusarmeijan työ

on koko maailmassa saanut tunnustusta ja kunnioitusta. Käsittääkseni on tämän kunnioituksen pohjana se, että Pelastusarmeijan työ on rakkauden työtä joka tapahtuu täysin epäitsekäässä mielessä ja myös se että tämä työ kaikkialla kohdistuu yhteiskunnan vähäväksimpiin ja kurjimpiin. Onhan luonnollista että tällainen epäitsekäs rakkauden työ, joka ei pyydä kunniaa ja mainetta, joka ei kysy mitä sinä olet ennen ollut, vaan joka ainoastaan haluaa auttaa langennutta nousemaan ylös ja pelastaa heikon vajoamasta on kaiken kunnioituksen arvoinen.» Puhuja mainitsi muutamia numeroita jotka kuvaavat Suomen Pelastusarmeijan nykyistä voimakkuutta ja lausui lopuksi: »Tänään, jolloin Pelastusarmeijan suurin päällikkö on tullut tervehtimään Suomen Pelastusarmeijaa, haluan sanoa, että koko maa ja sen hallitus ymmärtää antaa asialle täyden arvon ja kunnian».

Ministeri Albright puhui: »Amerikan Yhdysvaltain edustajana ja omasta puolestani olen onnellinen saadessani lausua kenraali Evangeline Boothin tervetulleeksi Suomeen. Meidän maamme on ylpeä siitä, että hän on Amerikan kansalainen, ja tulemme aina kunnioittamaan hänen suurenmoista luonnettaan ja loistavia tekojaan. Hänen elämänsä on ollut yhtä ainoata uhrautuvaa ja väsymätöntä ponnistelua suuren asiansa puolesta».

Puhuja kertoi kenraalin työstä kansansa hyväksi kaikilla elämän eri aloilla jotka, hän sanoi, ovat tulleet paremmiksi hänen työnsä kautta, sekä luottamuksesta ja kunnioituksesta, jota Pelastusarmeija Yhdysvalloissa nautti. Hän lopetti sanoen: »Lausun kenraali Boothin vilpittömästi tervetulleeksi näille rannoille. Suosittelemme häntä sydämellisesti Suomen sisartasavallalle sekä kaikkien maiden kansoille».

Sitten astui kenraali hymyillen puhujan paikalle. Hän kiitti liikutettuna tervetulo-tervehdyksistä, jotka hän sanoi, olivat täällä sydämellisemmät ja parhaimmat, mitä hän oli saanut matkustettuaan ympäri maapallon ja taivallettuaan 45,000 mailia.

»Käsitän täysin», kenraali lausui, »ne vaatimukset jotka kohdistuvat minuun, sekä ruumiini että sielun voimiini, suurimmat sielun voimiini. Ympäri maailman odottavat ihmisielut apua minulta, tullen pyytämään valoa ja johdatusta. En kuitenkaan pelkää. Uskon vahvasti Jumalan apuun, sillä tunnen Hänet niiltä monilta vuosilta, jotka olen ottanut osaa taisteluun Hänen valtakuntansa levittämiseksi». Kenraali puhui hehkuvalle innolla, sanoen: »Hän on tekevä minusta tulenliekin» sekä antaumuksella ja rakkaudella tehtävästään isänsä seuraajana. — »Marssikaa eteenpäin!» huudahti hän. »Vain muutama taistelu vielä. — Marssikaa eteenpäin.

Pian saamme kohdata edesmenneet pyhät elävien maassa».

Kokous lopetettiin isänmaan virrellä. Kenraali puhui vielä yksityisissä upseeri- ja sotilaskokouksissa, sekä pyhityskokouksessa Temppelessä sunnunt. ap. ja i.p. suuressa ulkoilma-kokouksessa kaivopuistossa, jonne noin kymmentuhantinen väkijoukko oli saapunut. Kenraalin eteen avautui suurenmoinen näky, jota hän ihastuneena katseli. Ylenevillä rinteillä seisovat ihmiset tiheissä ryhmissä ja korkeilla valleilla näyttivät he olevan jo lähellä pilviä.

»Tämä on Suomea», sanoi eversti Westergaard lausuessaan kenraalin tervetulleeksi, »meri, kallioliot ja sininen taivas. Nyt ovat kallioliot puhjonneet kukkiin kenraalin kunniaksi».

»Tämä on todella ihmeellinen näky», lausui kenraali, »minun sydämeni on täynnä rakkautta teitä kohtaan». Sitten kenraali ilmoitti ylentäneensä Suomen Pelastusarmeijan johtajat eversti ja rouva Westergaardin komendöörituutanteiksi. Rakkain suosionosoituksin tervehti kansa ylennystä.

Torvisoittokunta soitti pelastussäveleitään. Lauluevangelistat lauloivat apurintti Lönnforsin tulkittessa viittomakielelle. Kenraali puhui vielä kehoittaen etsimään pelastusta Jeesuksessa.

Sunnunt. iltana oli kenraalin viimeinen kokous Heimolassa. Kenraali puhui valtavasti Luuk. 15: 11. kertomuksesta tuhlaajapojasta. Yli 150 pelastusta ja pyhitystä etsivää tuli rukoilemaan jälkikokouksen aikana ja innostus tuntui vaan kasvavan. Riemuhuutojen kaikuessa lähti kenraali myöhään Seurahuoneelle.

Maanant. klo 15 kokoontui suuri toveri- ja ystäväjoukko asemalle sanomaan hyvästi pois lähtevälle kenraalille, virittäen jäähyväisiksi laulun »Luoja seuratkoon sua ainiaan» ja yhtyen komendööri Westergaardin sanoihin: »Jumala siunatkoon kenraalia».

KUUROMYKKÄIN JOULUN ASIAMIEHILLE

ilmoitetaan täten, että Keskushallitus on vahvistanut tänä vuonna käytettäväksi asteettain ylenevät palkkiot:

3—10 kpl. myynnistä	10 %
11—50 ” ”	15 %
yli 50 ” ”	20 %

Keskushallitus kehoittaa kaikkia asiamiehiä heti ryhtymään tilausten hankintaan ja järjestämään myyntiä, että saisimme tänä vuonna entistä enemmän joululehtiä kaupaksi. Siitä on asiamiehille itselleen suurta hyötyä, saadessaan palkkiosta sievän lisätulon. — Viittaamme takavulla olevaan ilmoitukseen.

Tietoja ulkomailta

Argentina. Buenos-Airesin kuurojen yhdistys on viime vuonna saanut 20,000 peson testamenttilahjoituksen, niin että se nyt voi toteuttaa päämääränsä, erittäinkin jo kauan toivotun talon rakentamisen ja yhdistyshuoneiston, verstaatin y.m. saattamisen sen katon alle. Viime huhtikuun 29 p:nä perustetun laskettiin. Tässä juhlassa yhdistyksen puheenjohtajan sisar, senorita Leonor Terry ja varapuheenjohtaja, Don Oretes J. Bottard Paten laskivat käytettyjä muurivasaroita ja lastoja, erilaisia postimerkkejä, muutamia vanhoja vaihtorahoja ja Leonor Terry'n lahjoittaman, taiteellisesti tekemänsä pergamentin perustekiviin. Miltei kaikki yhdistyksen jäsenet olivat saapuvilla. Myös jäsentensä fyysillistä kasvatusta pyrkii yhdistys tarmokkaasti edistämään, ja sentähden eräät johtomiehet henkilökohtaisesti kääntyivät kaupungin hallinnon puoleen pyytäkseen jonkun urhellukentän luovuttamista yhdistykselle. Hallinto suhtautui asomukseen suopeasti, ja lupasi tehdä parhaansa tässä asiassa.

Vielä on yhdistys erinäisten edustajien tukemana kääntynyt edustajakamarin puoleen pyytäkseen avun koroitamista ja kuurojen opetusta.

Yhdistyksellä on 150 jäsentä. Sen puheenjohtajana on eurooppalaisillekin kuuroille hyvin tunnettu kuuro taideemaalari Don Jose Antonio Terry.

Mitä Ranskan kuurot tahtovat? Parisissa on äskettäin pidetty suuri kuurojen kokous, jossa on muodostettu toimikunta, joiden tulee esittää seuraavat toivomukset Ranskan hallitukselle.

Opetuksen toimikunta: Ranskan kuurojen liitto pyytää hallitukselta seuraavaa:

1. Kuurojenkoulujen asettamista kansanopetusministeriön alaiseksi omana osastona;
2. Yleistä, pakollista ja maksutonta opetusta kuten kaikille muillekin;
3. Kaikkia kuurojenkouluja valvoisi opetusministeriön tarkastaja.

Työn toimikunta: Kuurojen työläisten vaikeaan asemaan nähden, jolla usein kielletään mahdollisuus ansaita eläustaan, liitto pyytää,

1. Että hallituksen olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin tehokseen mahdolliseksi kuurojen pääsyn teollisuuksiin, jotka tähän asti ovat olleet heille suljettuja;
2. Että määrätty prosentti toimia kuntien, departementtien ja valtion hallinnossa varattaisiin kuuroille.

Sosiaalitoimikunta: Katsoen siihen, että kuurot enemmän kuin muut tarvitsevat sosiaalista apua, liitto toivoo:

1. Että yhteiskunnallisia työkysymyksiä yhä enemmän tutkittaisiin;
2. Että olemassa olevia yhdistymisiä yhä enemmän edistettäisiin;
3. Että lomasirtoloita perustettaisiin;
4. Että tärkeissä keskuksissa perustettaisiin kuurojen koteja, ja että Pariisin kuuroille mitä pikimmin perustettaisiin koti;
5. Että kuuroa nuorisoa ei pitäisi unohtaa ilmaisia paikkoja jaettaessa ruumiinharjoituksia ja ulkopelejä varten.

Vielä on tultu johtopäätökseen: Että suuri kongressi joka kokoaa suuren joukon kuuroja, on tehokas keino klännittää viranomaisten huomio kuurojen asemaan. Senvuoksi Ranskan kuurojen liitto päätti järjestää suuren kansainvälisen kuurojen kokouksen vuonna 1937.

Ranska. Maailman ensimmäinen kuurojenkoulu, valtion kuurojenkoulu Parisissa viettää tänä vuonna olemassaolonsa 175-vuotisjuhlaa. Sen perusti pappi Charles de l'Epée omalla kustannuksellaan vuonna 1760. Jo viittä vuotta aikaisemmin hän opetti kaksi kuuroa tyttöä. Myöhemmin koulu siirrettiin Montmartrestä ja muutettiin varsinaiseksi kasvatuskouluksi. Kasvatukseen ja huoltoon käytti pappi de l'Epée kaiken omaisuutensa. Usein oli hän

turhaan kääntynyt hallituksen puoleen vuotuisen avustuksen pyynnöllä. Vasta vuonna 1785 myönsi kuningas Ludwig XVI hänelle rahamäärän koulun ylläpitämiseksi. Hänen toivomuksensa koulun ottamisesta valtion haltuun toteutui vasta hänen kuoltuaan vuonna 1791. Pappi de l'Epée kuoli 23 p. jouluk. 1789 77-vuotuisena. Hänen seuraajansa oli pappi Roche Ambroise Sicard. — Parisin kuurojenkoulussa opettavat nykyään myöskin 3 kuuroa opettajaa: Berthier, Lanvir ja Massieu.

Espanja. Don Jaime, Espanjan entisen kuninkaan Alphonsin poika, joka on syntynyt kuurona, ei osaa ensinkään viittomakieltä. Sensijaan hän puhuu espanjaa, englantia, ranskaa ja italiaa, ja hänellä on myös saksan ja latinan kielten tunteus. Hän pahoittelee että, kuurot käyttävät viittomakieltä. Don Jaime asuu nykyään Fointainbleaussa Parisissa.

Tähän vastaa saksalaisen kuurojen lehden „Der Deutsche Gehörlose“ toimittaja hra Siepman: „Naurettava mielipide! Me tahdomme iloita viittomakielestämme ja tyydyimme saksalaiseen äidinkieleemme. Iloinen mieli on paljon arvoisempi kuin kaikki kielitaito, vaikkakin asutaan vielä linnassa“. Tämä mielipide on erinomaisen paikallaan. Meikin suomalaiset käytämme keskenämme viittomakieltä iloisesti missä vain. J. L.

Tietoja kotimaasta

60-vuotias. Loka-kuun 3 päivänä täyttää Ylöjärvellä Arvid Anttila 60 vuotta.

Hra Anttila on syntynyt Ylöjärvellä, käynyt Huittisen k.m. koulua, ollen ruustinna H. Luoman oppilaana ja siirtynyt yli 40 vuotta takaperin Intin taloon palvelukseen ja on siinä renkinä vieläkin.

Pitkäaikaisesta uskollisuudestaan sai Arvid Anttila Tampereella heinäkuun 6 päivänä tänä kesänä maatalousnäytteen yhtydessä maatalousseurojen Keskusliitolta kultamitalin. Hän on edelleen hyvissä voimissaan ja reipas vanhapoika. Uskolliselle palvelijalle rauhallista elämän iltaa toivoo T:retaiset.

Tampereella täytti heinäk. 23 p:nä 50 vuotta jalkineentekijä Kaarle Hellén, joka on syntynyt Vesilahdella, ja käynyt Turun k.m. koulua. On ollut v. 1915 lähtien Attilan kenkätehtaan palveluksessa. Hän on rakentanut oman talon esikaupunkiin.

Tampereen k.m. yhdistyksen toiminta aloitetaan syysk. 15 p:nä avajaisjuhllan omissa huoneustossa.

Ilmoitetaan vielä, että Tampereella käyvät maaseudun kuuromykkät, voivat saada halvalla tarvittaessa yösijan k.m. yhd. kuoneustossa. Siitä lähemmin voi tiedustella yhd. vahtimestarilta rva S. Koskelalta, joka huolehtii majoituksesta, osote Viinikankatu 12. Johtokunta.

Kuopion K.-U:n huvimatka Riistaveden Ryönälle tehtiin »Riistavesi»-laivalla lauantaina kesäkuun 22 p:nä. Retken tukevana oppaana oli joukossa Ryönän saarivaltakunnan nuori isäntä August Tuhanen ja Pelonniemen uskollinen työmies Kinnus-Kalle.

Laivan pillin annettua lähtömerkin erkani uljas »Riistavesi» laiturista, lähtien hiljalleen kyntämään tyntä Kallaveden pintaa maaseutua kohti. Tässä »uivassa hotellissa» nautimme täysin siemauksin kesäisen luonnon hurmaa. Ys-

KUUROMYKKÄIN JOULU

ilmestyy taas marraskuun aikana runsaasti kuvitettuna ja sisältörikkaana. Kuuromyökkäinliiton tehokkaampi toiminta on mahdollinen ainoastaan siten, että omaa joululehteämme saadaan entistä enemmän kaupaksi. Tarmokkaat, luotettavat asiamiehet voivat ilmoittautua osoitteella: KUUROMYKKÄIN JOULU, HELSINKI, LIISANKATU 27 E 10.

Työ joululehtiemme levittämiseksi on työtä oman asiamme hyväksi.

tävällinen, pyylevä kapteeni oli erittäin huomaavainen ja suhtautui meihin hiljaisiin ymmärtämyksellä. Pelonniemen laiturista tuli meitä hakemaan oppaamme isä ja veli moottoriveneellä, joka hinasi toista venettä. Retkeläisten ilo nousi korkeimmilleen astuessa veneihin, jotka heti lähtivät viilettämään vastaista rantaa kohden. Sinne tultuamme astelimme metsäpolkua pienen matkan, osuen lopulta määräpaikkaan, jossa herttainen, monelle ennestään tuttu talon emäntä lausui meidät tervetulleiksi. Myöhemmin ilmaantui joukkoomme pari Mattimyöhästä moottoripyörällä.

Tuhkasan talo sijaitsee vesien ympäröimänä kauniilla paikalla. Hetkisen talonväen kanssa haasteltuamme rupeimme täyttämään tyhjiä vatsojamme mukaan otetuilla eväillä ja kuumalla kahvilla. Talosta sai ostaa mitä kukin tarvitsi ja minkä kukkaro kesti. Ruumiilliseen kuntoon päästyä alkoivat urheilukilpailut, joita varten löytyi kohtalaisen hyvää kisakenttää. Kilpailujen jälkeen odotti meitä kuuma sauna, jonka löylyssä tuoreilla vihdolla (savoksi: vastoilla) ropsuteltiin raukeus ja väsymys jäsenistä pois.

Yön nukuttuamme valkeni juhannusaatto ihmeen kauniina ja pilvettömänä. Sousimme monella veneellä yksinäiselle kalliosaarelle juhannuskokolle, joka illan tullen sytytettyinä loimusi hyvin korkealle. Sitä ihaillemaan oli tullut Kuopiosta asti koivuun ja siniristilipuun koristeltu moottorivene matkailijoinen sekä useita venekuntia lähiympäristöstä. Tunnelmaa kohotti pari soittovehettä, joista me hiljaiset emme voineet nauttia. Juhannusta vietimme soutaen, uiden ja paahtuen auringon hehkussa.

Kilpailujen tulosten tultua tarkastetuksi ojennettiin voittajille palkinnot. Miesten viisiottelussa saivat 1 p. Kalle Hämäläinen 2,316 pist., 2 p. Aleks Savolainen 1,893 pist. ja 3 p. Aarne Holopainen 1,849 pist. Naisten neliottelussa 1 p. Anni Häkkinen 9 pist., 2 p. Helmi Tirkkonen 7,5 pist. ja 3 p. Alina Miettinen 6,5 pist.

Hyvästeltyä ja kiitettävämmä talon väkeä alkoi lopuksi paluumatka ja kaupunkiin saavuimme terveinä ja voimaa koonneina arkisia töitä varten. *Mukana ollut.*

Seuraottelu H:linnan ja H:gin kuuromyökkäurheilijain välillä. Helsinki voitti tällä kertaa ottelun 79-69. Heluntaina pidettiin Helsingissä seuraottelu Helsingin kuuromyökkäin urheiluseuran ja Hämeenlinnan Kuuromyökkä-Urheilijain välillä Eläintarhan urheilukentällä. Tulokset:

100 m: 1) B. Ahlbäck, Helsinki 11,9; 2) V. Kaurela, Hämeenlinna 12,1; 3) V. Lehtonen, Helsinki 12,1 (rinnanm. jälj.); 4) V. Honkanen, H:linna.

400 m: 1) V. Lehtonen 55,6; 2) B. Ahlbäck 56,8; 3) V. Kaurela 58,5; 4) P. Valtari, Hämeenlinna.

1500 m: 1) P. Valtari 4.30,8; 2) A. Lehti, H:ki 4.50,0; 3) E. Saarinen, H:ki 5.01,2; 4) Y. Merivirta, H:linna.

5000 m: 1) P. Valtari 16.47,1; 2) A. Lehti 18.05,3; 3) V. Tuominen, H:ki 18.32,8; 4) Y. Merivirta.

4×100 m viesti: 1) Helsinki 49,7; 2) Hämeenlinna 53,3.

Pituushyppy: 1) V. Kaurela 5.91; 2) V. Lehtonen 5.78; 3) B. Ahlbäck 5.69; 4) I. Valtonen, H:linna.

Kolmiloikka: 1) V. Lehtonen 12.82; 2) V. Kaurela 12.56; 3) E. Helminen, H:ki 11.02; 4) I. Valtonen.

Korkeushyppy: 1) V. Lehtonen 168; 2) V. Kaurela 163; 3) B. Ahlbäck 153; 4) I. Valtonen.

Kuulantyöntö: 1) V. Kaurela 12.71,5; 2) B. Ahlbäck 10.15; 3) A. Nordström, H:ki 9.68; 4) I. Valtonen.

Kiekonheitto: 1) V. Kaurela 32.31; 2) A. Nordström 29.15; 3) B. Ahlbäck 28.43; 4) I. Valtonen.

Keihäänheitto: 1) V. Kaurela 48.60; 2) I. Valtonen 37.95; 3) A. Nordström 37.41; 4) K. Nordberg, H:ki.

Naisten 100 m: 1) Kaisu Valtari, H:linna 14,9; 2) Aura Eskelinen, H:ki 15,1; 3) Rakel Laitinen, H:ki 15,8.

Naisten kuulantyyntö: 1) Rakel Laitinen 9.00; 2) Kaisu Valtari 7.51; 3) Aura Eskelinen 7.15,5.

Naisten pituushyppy: 1) Kaisu Valtari 3.75; 2) Rakel Laitinen 3.71; 3) Aura Eskelinen 3.70.

Helsinki voitti seuraottelun 79 pisteellä Hämeenlinnan 69 pistettä vastaan.

Tämä seuraottelu oli järjestyksessään neljäs. Kiertopokaalin sai vuodeksi haltuunsa Helsingin Kuuromyökkäin Urheiluseura. Kumpikin seura on voittanut pokaalin kahdesti. Lopullisesti pokaali kuitenkin joutuu Hämeenlinnan Kuuromyökkä-Urheilijain haltuun, jolla on 309 pistettä Helsingin saadessa 288 pistettä.

Paikkailmoitus.

Nikkarilan talouskoulua käynyt kuuro nainen haluaa paikkaa heti tai myöhemmin. On ollut karjalpalvelijana ja keittäjänä. Odotan arvoisaa vastausta työselityksineen tämän kuun ajalla. Nimim.: »Työtä kaipaava», Viipuri, Vilajoki.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromyökkäinliiton äänenkannattaja

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupäivinä.

Toimittajat: Huugo Nyberg, vastaava, Rurik Pitkänen, toimitussihteeri, Liisankatu 27, E. Käsikirjoitukset lähettävä ennen kuukauden loppua ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Tilauhinta: 20 markkaa vuosikerta. Puolen vuoden tilauksia ei vastaanoteta.

Ilmoitushinnat: Kertailmoituksista 50 penniä palstamillimetritä. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 10 markkaa. Kuolinilmoitukset 20 markkaa. Postikuluja välttämiseksi pyydetään maksu lähettämään ilmoituksen mukana lehden konttoriin.